

Miljödepartementet

Kemikalieenheten, Kemikalier och avfall

Charlotta Broman

Göteborg 2021-10-01

Ert dnr M2021/00950

Yttrande över remiss av betänkandet Äga avfall – en del av den cirkulära ekonomin (SOU 2021:24)

Sammanfattning

- Stena Recycling förordar införandet av ett frival i enlighet med utredningens förslag, med några reservationer enligt nedan.
 - Anmälnings- och rapporteringssystemet bör vara nationellt och digitalt.
 - Endast uppgifter om insamlaren bör krävas i anmälan.
 - Uppgifterna i anmälan måste omfattas av sekretess.
 - Paragraferna om anmälan bör placeras i 5 kap. avfallsförordningen.
- Stena avstyrker förslaget om dispens.

Inledning

Stena Metallkoncernen är en ledande återvinningskoncern där Stena Recycling AB ingår. Bland verksamheterna ingår förutom återvinning, produktion av aluminium från återvunnen råvara, leveranser av stålprodukter, finansverksamhet samt internationell handel med stål, metaller och olja. Koncernen bedriver verksamhet på cirka 200 platser i nio länder, varav cirka 100 är lokaliserade i Sverige. Koncernens totalt 3 500 medarbetare arbetar nära våra kunder för att skapa nya värden som alla tjänar på – företagen, miljön och samhället. Varje år återvinner vi sex miljoner ton avfall och uttjänat produkter och förser våra kunder med nödvändiga råvaror, stålprodukter och marina bränslen. Genom forskning och utveckling arbetar vi för att möta framtidens utmaningar med nya, hållbara lösningar.

Frival

Inledning

Stena Recycling tillstyrker utredningens förslag att införa frival för verksamhetsutövare. Huvudskälet för vår inställning är att en möjlighet för verksamhetsutövare att även kunna välja entreprenör för det kommunala avfall som uppkommer i verksamheten ger incitament för utveckling av cirkulära lösningar specialanpassade för verksamheternas behov, vilket är svårt att uppnå i ett system där insamlingen och hanteringen i första hand utformas utifrån de olika kommunernas ambitionsnivå och förutsättningar.

Ett frival innebär även att verksamhetsutövare behåller kontrollen över allt sitt avfall och kan därmed styra hanteringen för att nå högre upp i avfallshierarkin. Ett frival ökar även möjligheten

att ha verksamhetsspecifik källsortering som kan öka möjligheten till högklassig återvinning av material och även att kunna utveckla slutna kretslopp.

Som en bonus innebär även införandet av frival att den eviga tolkningsfrågan om vad som är kommunalt avfall inte längre kommer att få någon praktisk betydelse och fokus kan riktas mot att öka återvinningen istället för att bevaka vems avfallet är.

Vi har emellertid några synpunkter på det förslag som nu lagts fram, vilka redovisas nedan.

Nationellt anmälnings- och rapporteringssystem

Vår bedömning är att det hade varit värdefullt med ett nationellt digitalt system för att anmäla frival och för att rapportera in de statistikuppgifter som krävs för att Sverige skall leva upp till EU:s krav på rapportering kring kommunalt avfall. Det skulle innebära att kommunerna inte behöver ta fram egna lösningar och systemet blir detsamma i hela landet. Man borde kunna utgå från det system som Naturvårdsverket tagit fram för rapporteringen för farligt avfall, där tillsynsmyndigheterna sedan kan ta fram uppgifter för sin tillsyn.

Innehållet i anmälan

I förslaget till 7 kap. 2 d § andra stycket avfallsförordningen föreslås att anmälan, förutom det avtal som tecknats med insamlaren, även skall innehålla avtal med den eller de som i övrigt skall hantera avfallet. Hur denna krets skall avgränsas anges emellertid inte. Vi anser det varken vara lämpligt eller nödvändigt att detta skall redovisas i anmälan. Förutom att det är otydligt hur långt i kedjan man skall redovisa avtalen, så strider en så omfattande redovisning mot syftet att en anmälan inte skall omfatta någon större utredning. Det strider även direkt mot utredningens eget uttalande på sidan 135, där det anges att frågan om hur avfallet hanteras efter att insamlaren tagit hand om det bör följas upp i den ordinarie tillsynen och inte i samband med anmälan.

Nedströmlösningarna för det insamlade avfallet ändras även med tiden, vilket väcker frågan om anmälan skall uppdateras varje gång en sådan ändring görs, vilket skulle innebära en väsentlig administrativ börda för insamlaren.

Sekretess

Utredningen för på sidan 137 ett resonemang om sekretess där det anförs att man har svårt att se att de uppgifter som skall anges i anmälan skulle behöva någon sekretess. Vi delar inte den bedömningen, särskilt inte om kravet i 7 kap. 2 § andra stycket avfallsförordningen om att ange även de nedströmlösningar som insamlaren har skall kvarstå. Detta är i högsta grad affärskritiska uppgifter som det kan vara mycket skadligt om konkurrenter får reda på. Vi anser därför att anmälningarna i vart fall skall omfattas av sekretess i samma omfattning som ansökningar om miljötillstånd i 30 kap. 23 § offentlighets- och sekretesslagen och punkt 40 i bilagan till offentlighets- och sekretessförordningen.

Placeringen av paragraferna om anmälan

Utredningen har föreslagit att samtliga paragrafer om frival skall placeras i kapitel 7 avfallsförordningen. Detta kapitel har rubriken "Uppgifter om avfallshanteringen" och innehåller de krav på vilka uppgifter om avfallshanteringen som olika aktörer skall anteckna och

rapportera. Enligt vår bedömning är det mindre lämpligt att de regler som avser anmälan och dess innehåll återfinns i kapitel 7, utan dessa bör istället tas in i kapitel 5 "Tillstånd och anmälan". Detta gäller paragraferna 2 c § - 2 g §.

Dispens

Stena Recycling förordar inte ett dispensystem. Ett dispensystem skulle i praktiken inte tillföra något utöver vad som redan idag gäller och möjligheterna att skapa cirkulära flöden för enskilda verksamhetsutövare blir mycket begränsad.

Med vänlig hälsning

STENA RECYCLING AB

Fredrik Pettersson

VD